

Na Kerekere'a Sa Paul Fuana Ngwae Fa'amamana Ki 'I Filipae

'I Filipae ta'i fanoa doe ana aba'i kula 'i Masedonia ne'e ta'ena kulu saea 'ani kula ngwae Grik ki.

Ana Acts 16 nia ala'a kwau sulia kaida'i sa Paul nia 'afia siosi fuana ka ta'e ma'i saena fanoa ne'e. Sa Paul tua saena lokafo ana fanoa doe 'i Rom ana kaida'i nia keresia na buka ne'e. Saena buka ne'e, sa Paul oga ke saea ba'atafe'anga ana siosi ki 'i Filipae, sulia kira kwai'afi ana 'ani balibalia ana mani. Sa Paul oga kike tua kwaima fiku fa'inida kwailiu. Ma nia ka saea fuada kike tua enoeno di'ia sa Jesus. Nia saea logo fuada ne'e manata'anga kira ke tua ngangata ana God, sui bore 'ana kira ka dao to'ona 'afita'i'anga, di'ia ne'e sa Paul dao to'ona ka sui na'a ki. Ma nia ka fa'abasu kira fa'asia dongalana fa'amamana'anga 'oso'oso. Na fa'amanata 'oso'oso, kira ngwae Jiu ne'e saea ngwae ki ta'ifau kike ro'o nama suli taki sa Moses ma 'olo fa'ata'i 'anga (circumcision) 'iri kike fa'asaele'a God. Bore ma, sa Paul saea kulu ke fito'o ana nama kwaima'anga doe God go'o. Kulu saiana kulu lado le'a fa'inia sa Jesus, ma kulu saiana kuka saga na'a 'i maana God, osi'ana kulu fa'amamana ana sa Christ na'a. Ma nia noa'a kasi mamana di'ia kulu ro'o nama sulia taki Jiu ki.

Na ru talinga'i ki saena buka ne'e:

Maurilana sa Paul & 1:1-26
 Kulu ka donga maurilana sa Christ & 1:27—
 2:18
 Na fa'arongo'a sulia kwaima sa Paul ki & 2:19-
 30
 God fa'asaga ngwae ki sulia na
 fa'amamana'anga kira ki & 3:1—4:9
 Ala'anga ana ba'atafe'anga ki & 4:10-23

¹ Nau'a sa Paul fa'inia sa Timoti, na ro ngwae ni rao sa Jesus Christ ki. Kero'o kerekere kwau fuamu'a ngwae ki ta'ifau ne'e kamu fa'amamana ana sa Jesus Christ, ma muka tua saena ma'e fanoa doe 'i Filipae. Kero'o kerekere fuana na ngwae fa'ina'ona'o kamu ki fa'inia logo na ngwae ne'e kira kwai'afi ana fikuta'i ngwae fa'amamana.

² Nau ku fo'o fasi 'iri God na Ma'a kia ma na Aofia sa Jesus Christ ke kwai'ofe amu'a ma ke kwatea na aroaro'anga fuamu'a.

Sa Paul fo'o fuada

³ Nau ku ba'atafea liu na God nau fuamu'a, ana kaida'i ki ta'ifau ne'e nau ku manata to'omu'a.

⁴ Ma nau ku saele'a liu ana kaida'i nau ku fo'o fuamu'a ta'ifau,

⁵ osi'ana nau ku manata to'ona na kwai'afi'anga ki ne'e kamu sasi'i fuaku ana rao'a 'ani Fa'arongo'a Le'a, ana etangilana na'a ma'i kaida'i kamu fa'amamana ana, leleka ka dao 'i ta'ena.

⁶ Ana kaida'i ne'eri, God nia tala'ae ana rao'a le'a ne'e nia sasi'i ki 'i saena maurilamu'a, ma nau ku saiana nia ke ba'a fa'a ali'afua la'u leleka

ka fa'asua na'a rao'a ne'eri ana fa'i asoa sa Jesus Christ ke oli ma'i ana.

⁷ Nia ka totolia nau ku saele'a 'una'eri suli kamu, osi'ana nau ku alafe fuamu'a, ma muka kwai'afi aku fa'inia na rao'a ne'e God kwatea fuakulu. Kaumulu kwai'afi aku ana kaida'i nau ku tua saena na luma ni lokafo, ma ana kaida'i nau ku fa'atalo'a 'ani na Fa'arongo'a Le'a ma nau ku fu'a su'usia.

⁸ Nau ku kolo kaumulu liu na'a sulia na alafe'anga doe nau fuamu'a di'ia logo na alafe'anga sa Jesus Christ fuamu'a. God ka alafafia na ru nini'a nau ku sae'e ki ni'i ma-mana.

⁹ Nau ku fo'o logo fasi 'iri na alafe'anga kamu ke bulao daudonga ma ka tatakola'a. Nau ku fo'o 'iri muke sai le'a sulia God, ma muke sai le'a ana sulia abula'anga ne'e le'a ma ka ta'a,

¹⁰ fasi 'iri muke bolo fa'inia fililana ru le'a ki ma ka saga, 'iri muke tua saga ana fa'i asoa sa Jesus Christ ke oli ma'i ana.

¹¹ Nau ku fo'o 'iri na maurilamu'a ka saga ta'ifau sulia na kwai'afi'anga ne'e sa Jesus Christ ka sasi'i fuamu'a ki. Ma kaida'i na maurilamu'a nia saga 'una'eri, ngwae 'oro ki kike ba'atafea God.

Na mauri'a mamana

¹² Ngwaefuta nau kina 'ae, nau ku oga muke saiana na 'afita'i'anga ba dao to'oku ki ana kaida'i ne'e, nia 'afi le'a liu aku fuana fa'atalonga'ilana na Fa'arongo'a Le'a.

¹³ Sulia na ngwae ni ofo'a ki ne'e kira folo 'i ne'e saena luma doe na ngwae tatalafa'a, ma ngwae 'oro matamata ki, kira sai go'o 'ada ana

ne'e nau ku tua saena luma ni lokafo sulia nau na ngwae rao sa Jesus Christ.

¹⁴ Ma osi'ana logo ne'e nau ku tua saena luma ni lokafo, ru ne'e ka radua 'orolana ngwae ki ne'e kira fa'amamana ana Aofia, fasi 'iri kira ka fa'arongo nonira'a 'ani Fa'arongo'a Le'a, ma noa'a kira kasi ma'u.

¹⁵⁻¹⁷ Ti ngwae fa'atalo 'ani sa Jesus Christ osi'ana kira kwaimamagolai aku. Na lia'i ngwae kira fuana fa'atalo'a 'ani sa Jesus Christ noa'a kasi le'a. Sulia kira oga fa'atalo'a kira 'ani sa Jesus kwate ma kira ka talinga'i ka liufi nau. Kira sasi 'una'eri sulia kira oga kike ba'a kwatea la'u ti 'afita'i'anga fuaku kaida'i nini'a nau ku tua saena luma ni lokafo. Ma ti ngwae la'u, kira to'o ana na lia'i ngwae le'a ki fuana fa'atalo'a 'ani na Fa'arongo'a Le'a. Kira fa'arongo 'ani sulia na alafe'anga kira fuaku, ma sulia kira saiana God ne'e fili nau fuana su'usilana na Fa'arongo'anga Le'a.

¹⁸ Ma nia le'a go'o 'ana. Sui bore 'ana na lia'i ngwae kira ka le'a nama ka ta'a, kira fa'arongo sulia sa Jesus Christ. Nau ku saele'a liu, osi'ana kira fa'arongo sulia sa Jesus Christ.

'Iu nai ba'a saele'a 'aku,

¹⁹ sulia nau ku saiana God ke ba'a 'afi nau ana kaida'i 'afita'i ne'e, osi'ana na fo'onga'a kamu fuaku ma na kwai'afi'anga na Ano 'i ru sa Jesus Christ.

²⁰ Ma na kwaiogai'anga doe nau ne'e, nau ku manata to'ona God fasi nai ro'o na'a 'aku sulia kwaiogai'anga nia, ma naisi ma'u fuana fa'atalo'a sulia sa Christ. Nau ku 'idufa'i nonira'a 'i na'o, ma nau ku oga nai nonira'a logo

ana kaida'i ne'e, fasi 'iri ngwae ki kike tafea sa Jesus Christ osi'aku. Sui bore 'ana nau ku mauri 'ua nama nau ku mae, nau ku oga kike tafea sa Jesus Christ du'ungana ru nau ku sasi'i ki.

²¹ Osi'ana tae ne'e ngwae ki kira mauri? Ma fuaku, nau ku mauri fuana rao'a fuana sa Jesus Christ. Ma di'ia nau ku mae, nia le'a sulia nai ba'a tua fa'inia sa Jesus Christ 'i langi.

²² Bore ma nau kusi saiana ta tae ne'e nau ku filia. Sulia nau ku oga nai mauri 'ua, fasi 'iri nau ku ulafu 'aku 'ani rao'a fuana sa Christ.

²³ Ma nau ku oga logo nau ku mae, fasi 'iri nai ba'a tua fa'inia sa Jesus Christ, osi'ana nia le'a liu fuaku. Nau kusi saiana tae ne'e nau ku oga.

²⁴ Bore ma nia ka le'a go'o ne'e noa'a naisi mae 'ua, 'iri nai 'afi kamu.

²⁵ Nau ku saiana ru ne'eri, ma nia ne'e kwate ma nau ku saiana nai ba'a mauri 'ua 'aku fa'i kamu, fasi 'iri nau ku fa'angasingasia na fa'amamana'anga kamu ki. Ma na fa'amamana'anga kamu ka fa'asaele'a kamu,

²⁶ fasi 'iri ana kaida'i nau ku oli la'u kwau siaumulu, muke ba'atafea sa Jesus Christ ka tasa liu osi'aku.

²⁷ Ma di'ia ta tae bore 'ana ka fuli fuaku, na abula'anga kamu ka saga ka leka sulia na Fa'arongo'anga Le'a sulia sa Jesus Christ. Muke sasi 'una'eri, ma di'ia nau ku leka kwau siaumulu nama ka noa'a, nai ba'a rongo go'o 'aku kwau sulia na falafala le'a kamu ki. Ma nai ba'a saiana ne'e fa'amamana'anga kamu ki ngasi, ma kamu ke tua 'ani ta'i manata'anga, ma ta'i kwaiogai'anga go'o fuana rao'a fiku fuana

Fa'arongo'a Le'a, fasi 'iri ne'e ngwae 'oro ki kike fa'amamana ana.

²⁸ Noa'a kamu kasi ma'u 'ani malimae kamu ki. Sulia ru ne'e fa'ata'inia na'a fuada, kike ba'a ngalia na matalanga'ilada, ma kamu ke ba'a ngalia mauri'a firi. God ke ba'a sasi 'una'eri.

²⁹ God fili kamu fasi 'iri muke fa'amamana ana sa Jesus Christ, ma kamu ke nonifii logo fuana.

³⁰ 'I na'o ma'i, kamu lisia nau ku nonifii. Ma ana kaida'i ne'e muka rongoa kira sasi 'una'eri logo aku.✧ Ma kamu ka nonifii logo 'una'eri.

2

Donga falafala sa Christ

¹ Nau ku saiana ne'e fiku'a kamu fa'inia sa Jesus Christ ne'e fa'angasingasi kamu, ma na alafe'anga nia fuamu'a ne'e gwale kamu. Ma nau ku sai logo ana muka fiku fa'inia na Ano'i ru Abu, ma muka kwaigere, ma muka alafe fuamu'a kwailiu.

² Osi'ana ru ne'eri ki, nau ku amasi kamu, muke kwatea lia 'i ngwae kamu ki ma na kwaiogai'anga kamu ki ka alua na'a ta'i ru, ma muke kwate na alafe'anga kamu fuamu'a kwailiu ka doe la'u. Di'ia muke sasi 'una'eri, na saele'anga nau ka fi'i doe liu fuamu'a.

³ Ma noa'a kamu kasi fulia la'u ta ru sulia liamu'a ne'e kamu oga muke doe, ma muka oga ba'atafelamu'a talamu'a. Bore ma muke fa'ati'iti'i kamu talamu'a, ma le'a fuana muke manata fuana ngwae matamata ki ka le'a liufi kamu talamu'a.

✧ **1:30** Acts 16:19-40

⁴ Muke tua fa'asia na manata'anga sulia na tae ki ne'e kamu oga'i, bore ma muke manata logo sulia na kwaiogai'anga ngwae matamata ki.

⁵ Na manata'anga kamu ki ke di'ia na manatana sa Jesus Christ.

⁶ Sui bore 'ana sa Christ ne'e God mamana na'a, noa'a nia kasi manata fasi nia ka tua tari 'ana ana fuli nia fa'inia God.

⁷ Nia faidanga na'a 'ani ru ki ta'ifau, ma ka futa ana nonina ngwae, ma ka alua ngwae ni rao go'o 'ana.

⁸ Ma nia ka fa'ati'iti'i nia 'ana talana. Sui bore 'ana kira ka foto'ia ana 'ai rara folo ma ka mae, nia ro'o na'a sulia na kwaiogai'anga God.

⁹ Ma osi'ana na ru ne'e, God ka fa'adoea nia ka tasa, ma ka kwatea na'a sata fuana ne'e 'inoto'a ka liufia sata ki ta'ifau.

¹⁰ Ma fuana na fa'a 'inoto'anga ana na satana sa Jesus, na ru mauri ki ta'ifau ne'e kira tua 'i langi, ma 'i ano, ma na fanoa ngwae mae ki, kira ke bobo uruuru fuana.

¹¹ Ma kira ta'ifau kike fa'arongo 'ani sa Jesus Christ na'a ne'e na Aofia, 'iri kira ke fa'a 'inoto'a God na Ma'a.

Muke kwasu di'ia na unu fuana ngwae ki saena magalia

¹² Nia ne'e kwaima le'a nau kina 'ae, nia le'a liu fuana muke ro'osulia na ala'anga nau ki fuamu'a, di'ia ba kamu sasia ana kaida'i nau ku tua fa'i kamu. Ma ana kaida'i ne'e, muke sasi ngangata fuana ro'onga'a sulia na ala'anga nau ki, ana kaida'i nau ku tua tau fa'asi kamu. Nia ka le'a fuana ta'i ta'i ngwae'a amu'a muke

ili ngangata 'uana ro'onga'a sulia God 'ania fa'adufa 'anga. Ma kamu ka tua 'ani ta tua'a ne'e totolia ngwae ne'e God fa'amaurida fa'asia ta'anga'a ki.

¹³ God kwate ma kamu ka oga ro'onga'a sulia, ma nia kwate ma muke totolia ro'onga'a sulia na tae ki ne'e nia oga muke sasi'i.

¹⁴ Ma 'ani ru ki ta'ifau ne'e kamu sasi'i, muke tua fa'asia na ngunungunu'anga fa'inia olisu'usu'unga,

¹⁵ fasi 'iri muke tua saga, ma noa'a kira kasi dao to'ona ta ru fuana fafilamu'a. Sui bore 'ana kamu ka tua 'ua saena magalia ne'e safitana na ngwae ne'e abulalada ka ta'a, kamu tua na'a di'ia ngela God ki. Nia le'a fuana muke di'ia na unu ki ne'e rara 'afida saena magalia rodo'a ne'e,

¹⁶ osi'ana kamu fa'arongo 'ani ala'anga ne'e kwatea na mauri'a firi fuada. Ma di'ia kamu sasi 'una'eri, nai ba'a saele'a ka doe liu ana fa'i asoa sa Jesus Christ ke oli ma'i ana, sulia rao'a nari kamu ki ke ba'a fa'ata'inia ne'e rao'a nau ki 'i safitamu'a noa'a kasi 'o'o.

¹⁷ Na fa'amamana'anga kamu ana God ka di'ia na fo'osi'anga ne'e kamu kwatea fuana. Ma di'ia nia oga nai mae di'ia na ru ni kwaisu'usi'anga logo, nai ba'a saele'a liu logo, di'ia kaumulu saele'a ana kaida'i ne'e.

¹⁸ Ma ka 'una'eri logo, muke saele'a logo fa'i nau.

Sulia sa Timoti fa'inia sa Epafroditus

¹⁹ Nau ku manata to'o ne'e na Aofia ke 'afi nau 'iri nau ku asunga'inia kwau sa Timoti 'ali'ali siaumulu, fasi 'iri ana kaida'i nia ke oli ma'i 'i

ne'e, ma ka fa'arongo nau 'ani na tua'a kamu ki, nai ba'a saele'a liu.

²⁰ Noa'a go'o ta ngwae 'i ne'e fa'i nau di'ia sa Timoti ne'e saiana ka gere kamu ma ka alafe fuamu'a.

²¹ Sulia ngwae matamata ki, kira manata go'o 'ada sulia na kwaiogai'anga kira ki, ma ka noa'a la'u na kwaiogai'anga sa Jesus Christ.

²² Ma sa Timoti ba kaumulu saiana na rao'a le'a nia ki, sulia nia ka di'ia na'a na ngela mamana nau fuana 'afilaku fuana na fa'atalo'a 'ani Fa'arongo'a Le'a.

²³ Nia ne'e, ana kaida'i nau ku saiana ta tae ne'e ke ba'a fuli fuaku 'i ne'e, nau ku oga nai kwate 'ali'ali kwau ana nia'a siaumulu.

²⁴ Ma nau ku fa'amamana na Aofia ke ba'a kwate ka talangwara'u fuaku 'iri nai leka 'ali'ali logo kwau siaumulu.

²⁵ Ma nau ku manata na'a logo fuana nai eta kwatea kwau ngwai asina kia sa Epafroditus, na ngwae ba kamu kwatea ma'i 'i ne'e fuana na 'afilaku. Nia rao fa'i nau fuana God, ma nia ka 'afi nau, ma kero'o ka fu'a saulia malimae kulu ki.

²⁶ Sa Epafroditus oga liu lisilamu'a ta'ifau. Ma nia ka manata 'abera, sulia kamu rongoa ma'i fasi nia mata'i 'i ne'e.

²⁷ Ma nia ka mata'i mamana, ma ka karangi mae. Bore ma God ka kwaimanatai ana nia'a, ma ka gura na'a. 'Una'eri, God ka kwaimanatai logo aku, osi'ana di'ia ne'e nia mae na'a, ma liadila'anga nau ke ba'a doe la'u.

²⁸ Ma nia ne'e kwatea ma nau ku oga liua nai olita'i nia kwau siaumulu, 'iri muke saele'a la'u

kaida'i kamu lisia. Ma noa'a nau kusi 'abera la'u sulia.

²⁹ 'Una'eri ne'e, muke kwaloa nia'a 'ani saele'anga doe, sulia nia'a ne'e ngwai asina kia na'a du'ungana na fa'amamana'anga kia ana na Aofia. Muke fu'usi doe logo ana ngwae ki ta'ifau 'una'eri.

³⁰ Osi'ana nia noni ma'udi fuana mae'a ma ka karangi mae ana kaida'i nia rao fuana sa Jesus Christ. Nia ka kwai'afi aku olisi kamu, sulia nia 'afita'i fuamu'a fuana 'afilaku ana kaida'i ne'e.

3

Na 'olo'olo'a mamana

¹ Ngwaefuta nau kina 'ae, muke saele'a sulia na fiku'a kamu fa'inia na Aofia. Sui bore 'ana nau ku keresia ta'ifau na'a ala'anga ne'e ki 'i na'o, nia le'a fuana nai keresia la'u, sulia ne'e ala'anga nau ki ke ba'a 'afi kamu, kaida'i ne'e ti ngwae ke iliili 'uana kike tala'i rora amu'a.

² Muke madafi kamu fa'asia na ngwae ta'a ne'eri ki. Kira abula ta'a. Kira ka fa'amanata kika saea fasi ne'e kuke ro'o nama sulia na taki ana 'olo fa'ata'i 'anga 'iri ne'e kulu'a ngwae God ki.

³ Kulu'a, ma noa'a la'u kira'a, ne'e na ngwae God ki na'a, osi'ana kulu fo'osia God 'ani Ano'i ru Abu, ma kuka saele'a osi'ana na ru ne'e sa Jesus Christ sasi'i fuaka ki. Noa'a kulu kasi fito'o go'o ana na falafala Jiu ki ana 'olo fa'ata'i 'anga 'iri ne'e kulu'a ngwae God ki.

⁴ Sui bore 'ana nau ku ro'osulia na falafala ne'eri ki, noa'a nau kusi fito'o ana go'o ru ne'eri ki. Ma di'ia sa tai ne'e fia fasi nia ngwae

God sulia nia ka ro'lo sulia na falafala ana 'olo fa'ata'inia, nau'a na'a ne'e nau ku liufia 'ani ro'longa'a sulia falafala 'una'eri ki.

⁵ Kaida'i kwalu asoa ki buri 'ana nau ku futa ma'i ana, go'lo kira ka 'ole nau na'a. Ma nau ku futa ma'i ana ngwae Jiu mamana, sulia nau ku leka ma'i fa'asia na kwalafa sa Benjamin. Ma nau ku leka saga na'a sulia na taki Jiu ki, sulia nau'a bore ta ngwae logo ana Farasi ki.

⁶ Ma sulia na kwaiogai'anga nau ka ngasin-gasi'a liu fuana falafala Jiu ki, nau ku fa'akaisia na ngwae ne'e kira fa'amamana ana sa Jesus ki. Ma nau ku ro'osulia ta'ifau na taki sa Moses ka kwate'e ki, ma noa'a naisi rora 'ani ta taki.

⁷ 'I na'o nau ku manata fasi ru ne'eri ki le'a fuaku. Bore ma ta'ena, nau ku saiana na ru ne'eri ki ne'e ru 'o'lo ki go'lo 'ana, osi'ana na ru sa Jesus Christ sasi'i fuaku ki.

⁸ Nia mamana! Nau ku dao to'ona na ru ne'e nau ku sasi'i 'i na'o ki, ru 'o'lo ki go'lo 'ani ta'ifau. Bore ma na ru ne'e talinga'i ka mamana ne'e fasi nau kui sai le'a ana na Aofia nau sa Jesus Christ. Ma du'ungana nia'a ne'e kwate ma nau ku fa'asia ru ki ta'ifau ne'e nau ku sasi'i 'i na'o. Ma nau ku manata suli'i ru ne'eri ki di'ia go'lo 'ana ru ta'a ki. Nau ku sasi 'una'eri 'iri nai 'ado fa'inia sa Jesus Christ,

⁹ ma nau ku alua na'a ta'i ru fa'inia. Noa'a naisi saga 'i maana God sulia na tae ne'e nau'a talaku nau ku sasia fuana ro'longa'a sulia na taki Jiu ki. Bore ma God saea nau ku saga sulia na fa'amamana'anga nau ana sa Jesus Christ. God na'a ne'e fa'asaga ngwae ki sulia na fa'amamana'anga kira ki.

¹⁰ Na ru talinga'i ne'e nau ku oga na'a ne'e malinga'ilana sa Jesus Christ fa'inia na ngasingasi'anga God ne'e fa'ata'inia 'ani tata'enga nia fa'asia na mae'a. Ma nau ku oga logo 'ado'a fa'inia ana nonifii'anga nia, ma nau ku sasi logo di'ia ne'e nia mae.

¹¹ Ma 'una'eri, nau ku manata to'o nai ba'a tata'e logo fa'asia na mae'a.

¹² Noa'a naisi saea fasi nau ku malinga'i ta'ifau ana sa Jesus nama nau ku saga ta'ifau na'a. Bore ma nau ku ngangata fa'inia faisu'usu'u 'anga 'uana malinga'ilana sa Jesus ma nau ku tua saga ta'ifau osi'ana nia fili nau fuana sasi'a 'una'eri.

¹³ Ngwaefuta nau kina 'ae, nau ku saiana ru ne'eri ki ta'ifau noa'a kasi fuli 'ua fuaku. Bore ma ta'i ru na'a ne'e nau ku sasia, nau ku manata bura 'ani na ru ne'e sui na'a ki 'i buriku, ma nau ku sasi ngangata 'uana na tua'a di'ia sa Jesus ana kaida'i ne'e nia ma'i 'ua.

¹⁴ 'Una'eri nau ku sasi ngasingasi'a na'a fuana nai ba'a ngalia na kwaiara'anga ana God kaida'i nia ke ba'e nau 'ala'a 'uana 'i langi, osi'ana nau ku fa'amamana ana sa Jesus Christ. Ma ru ne'eri na'a ne'e kwaiara'anga nau.

¹⁵ Kulu'a ta'ifau go'o ne'e kulu ngasingasi'a na'a 'ani fa'amamana'anga kia ki, kulu to'o logo ana manata'anga 'una'eri 'i saena maurilaka. Ma di'ia ti ngwae amu'a noa'a kasi ala go'o fafia na ru nini'a nau ku sae'e ki, God ne'e ke ba'a fa'ata'i madako ana na tala ne'e saga.

¹⁶ Aia, nia le'a fuana kulu ka ro'o sulia na ru mamana ne'e kulu ro'o na'a ma'i sulia 'i na'o ki, leleka ka dao ana kaida'i ne'e.

17 Ngwaefuta nau kina, muke ili donga na'a amu'a na falafala nau ki. Kamu ka sasi logo di'ia sa tai ne'e kira leka saga sulia na falafala ne'e kaimili fa'ata'inia fuamu'a.

18 Nau ku fata na'a fuamu'a ana kaida'i 'oro ki 'i na'o, ne'e ngwae 'oro kika saea kira fa'amamana ana sa Jesus Christ, bore ma abulada fa'ata'inia ne'e kira malimae'a ana Fa'arongo'a Le'a sulia na maelana sa Jesus Christ ana 'ai rara folo. Ma nai ba'a olioli'a ana sulia. Ma nau ku angi, ma nau ku kwaimanatai sulia

19 kira leka go'o 'ada 'uana kula ana kwa'ikwa'inga. Na ru talinga'i fuada ne'e kwaiogai'anga ana nonida. Nia le'a fuana kira ka 'eke sulia na ru kira sasi'i ki, bore ma kira saele'a go'o 'ada suli'i. Ma ta'i ru go'o ne'e kira manata sulia na ru saena magalia ne'e 'i ano ki.

20 Bore ma kulu'a nini'a, na fanoa mamana kia nia 'i langi. Ma kulu ka kwaimasi ana daolana ma'i na Aofia kia sa Jesus Christ ne'e fa'amauri kia, sulia nia ke ba'a oli ma'i fa'asia 'i langi.

21 Ma nia ke ba'a rokisia nonika ne'e ngwata'uta'u ma ke ba'a mae, ma nia ke kwatea nonika ka ngwasinasina di'ia nonina. Nia ke ba'a rokisi kulu 'una'eri 'ani ngasingasi 'anga doe nia ne'e nia to'o ana fuana gwaunga'i 'anga fafia na ru ki ta'ifau.

4

1 Ngwaefuta nau kina 'ae, muke uu ngasi ana na Aofia. Nau ku alafe liu fuamu'a, ma nau ku oga lisi lamu'a. Nau ku saele'a ka doe liu osi'amu'a.

Donga na falafala ana aroaro'anga

² 'Iu, ma koro'o 'i Iudia fa'inia 'i Sintike, nau ku amasi koro'o 'iri moke mango fa'asia olisu'usu'u 'anga, osi'ana koro'o ngwai asina ki na'a ana na Aofia.

³ Ma sa Sisigus, 'ae'o logo na ngwae rao le'a kwaima fa'i nau, nau ku oga 'oke 'afia ro kini ne'eri ki, sulia kero'a rao ngangata fa'i nau, ma fa'inia sa Klement, ma fa'inia ngwae 'oro ki fuana na fa'atalo'a 'ani Fa'arongo'a Le'a. God keresia na'a satada ta'ifau 'i saena buka nia, na kula ne'e nia keresia na'a satana na ngwae ne'e kira ke ba'a to'o ana mauri'a firi.

⁴ Muke saele'a ana kaida'i ki ta'ifau sulia na fiku'a kamu fa'inia na Aofia. Ma nau ku saea la'u, muke saele'a!

⁵ Muke fa'ata'inia na enoen'anga fuana ngwae ki ta'ifau, osi'ana na Aofia nia ke ba'a dao 'ali'ali na'a ma'i.

⁶ Muke tua fa'asia na manata 'abera'anga 'ani ta ru. Bore ma muke fo'osia lala God, muke gania 'uana tae ki ne'e kamu bo'obo'o 'uani, ma muke ba'a tangoa.

⁷ Ma na aroaro'a God ke ba'a tua 'i saena maurilamu'a ma 'i saena manata'anga kamu, 'iri muke tua fa'asia na 'abera'anga ma na ma'unga'a. Ma God ke ba'a kwatea na aroaro'anga nia fuamu'a, osi'ana kamu tua 'ado fa'inia sa Jesus Christ. Ma na aroaro'anga nia noa'a ta ngwae kasi malinga'i ali'afu ana.

⁸ Ngwaefuta kina, na ala'anga 'isi nau fuamu'a na'a nini'a. Muke manata sulia na ru mamana ki, ma ru ne'e ngwae ki fu'usi doe ani, ma na ru

saga ki, ma na ru ne'e sikasika fa'asia ta'anga'a, ma ru le'a ki.

⁹ Muke ro'osulia na'a fa'amanata'anga ne'e nau ku kwatea fuamu'a. Ma muke sasi sulia na abulalaku ne'e kamu lisia nau ku tua 'ani, ma nau ku ala'a 'ani. Ma God ne'e kwatea aroaro'a fuaka, nia ke tua fa'i kamu.

Sa Paul tangoda fuana kwai'afi'anga kira ki

¹⁰ Sulia na fiku'a nau fa'inia na Aofia, nau ku saele'a liu fafia na kwate'a ba kamu kwatea fuaku la'u. Tau na'a ma'i 'afita'i fuana muke fa'ata'inia na alafe'anga kamu fuaku, osi'ana noa'a kamu kasi to'o ana ta masikwa'anga fuana kwatelana.

¹¹ Noa'a nau kusi 'uga go'o ne'e nai olidoko ana ta ru. Sulia ana kaida'i ne'e, tua'a nau noa'a kasi le'a, bore ma manataku toli na'a fa'inia tae ne'e nau ku to'o na'a ana.

¹² Ana kaida'i ki, nau ku dala'a. Ma ana ti kaida'i, nau ku to'o ana ru 'oro ki. Ma nau ku sai na'a ana tae ne'e manata toli'a ana kaida'i ki ta'ifau, bore 'ana kaida'i ana abusu'a nama ana fiolo'a, ma ana kaida'i nau ku to'o ana ru 'oro ki nama kaida'i nau ku to'o ana bara ru ki.

¹³ Nau ku bolo go'o 'aku fa'inia na sasilana na ru ne'eri ki ta'ifau, sulia sa Jesus Christ ne'e fa'angasingasi nau.

¹⁴ Ma sui bore 'ana ka 'una'eri, na kwai'afi'anga ne'e kamu kwatea fuaku ana kaida'i nau ku to'o ana 'afita'i'anga, nia le'a liu.

¹⁵ Kamu ngwae 'i Filipae ki, kaumulu saiana ta'ifau na'a, kaumulu go'o ngwae fa'amamana ki ne'e kamu 'afi nau. Ana kaida'i ba kamu fi'i eta rongoa na Fa'arongo'a Le'a, ana kaida'i

ba nau ku leka fa'asi kamu saena aba'i kula 'i Masedonia, noa'a la'u ta fikuta'i ngwae ne'e kira kwatea mani fuaku. Ta'i kamu'a go'o ba kamu 'afi nau.

¹⁶ Ma ana kaida'i nau ku oga kwai'afi'anga ki saena fanoa 'i Tesalonika, kaumulu ba kamu kwate mani fuaku ana ro kaida'i.

¹⁷ Naisi fata la'u 'uri fasi 'iri nau ku ngali talau na'a ana tae ki ne'e kamu kwatea fuaku. Bore ma nau ku oga lala na kwaiara'anga God fuamu'a ka doe.

¹⁸ Aia, nau ku ngalia na ru ki ta'ifau ne'e kamu kwate'e ma'i fuaku, ma ka doe liufia na ru nau ku oga'i ki. Nau kusi oga na'a ta ru, sulia sa Epafroditus kwatea ta'ifau na'a kwai'afi'anga kamu fuaku. Ru ne'eri ka di'ia ta fo'osi ne'e moko le'a, ne'e God saele'a fafia.

¹⁹ Ma God ne'e nau ku rao fuana, nia ke ba'a kwatea fuamu'a na ru ki ta'ifau ne'e kamu bo'obo'o 'uani fa'asia na ru le'a 'oro nia ki. Nia ke kwatea ru ne'eri ki fuaka sulia sa Jesus Christ.

²⁰ Kulu'a ta'ifau kuke tafea God na Ma'a kia tuatua firi! 'Iu.

Ala'anga 'isi ki

²¹ Nau ku kwatea kwau fata le'ale'anga nau fuamu'a ta'ifau ne'e kamu fa'amamana ana sa Jesus Christ. Ma na ngwai asina kia ki ne'e kami tua kwau 'i ne'e, kira ta'ifau logo kira kwatea kwau na fata le'a le'a 'anga kira ki fuaumulu.

²² Na ngwae ki ta'ifau ne'e kira fa'amamana ne'e kira tua 'i ne'e 'i Rom, ma ka tasa fa'asia na ngwai asina kia ki ne'e kira tua 'i saena luma sa Saesar, na ngwae tatalafa'a, kira kwatea logo kwau na fata le'a le'a 'anga kira ki.

²³ Nau ku fo'lo fasi 'iri na Aofia sa Jesus Christ ke 'ofe kamu 'ani fa'ata'ilana na alafe'anga nia fuamu'a ta'ifau.

**Fau Alanga'inga Faolu Ana Ala'anga
Kwara'ae
The New Testament and Genesis in the Kwara'ae
language of the Solomon Islands
Niu Testament na Stat long langguis Kwara'ae**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwara'ae

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

100e8c4b-3c10-5adf-8b7e-9b5cdcfb9b38